

at vide, om det høitæredede Ministerium er enig i denne Dom, denne Ordfører førte Ordet for idetmindste nogle af de nuværende Ministre, og jeg har ikke kunnet finde, at de have modsagt denne hans Udtalelse. At Forslaget kunde have sine Svagheder og endda være brugeligt, vil jeg meget gjerne indrømme, men jeg kan ikke indrømme, at vi bør lade os tage fangne under saadanne Betragtninger som, at det skulde være umuligt at faae noget andet Forslag, at dette Forslags Vedtagelse skulde kunne tilveiebringe Ro og Fred i Landet og flere af dette Slags Ytringer. Af saadanne Udtalelser troer jeg ikke, at man skal lade sig tage fangen. Om vi kunne faae et andet Grundlovsudkast, eller om vi kunne beholde Grundloven af 5te Juni 1849 overført ogsaa paa de fælles Anliggender, skal jo afhænge af Rigsraadet, — saaledes er det idetmindste blevet udtalt af flere — men have vi ikke Alle seet, hvor eftergivende Rigsraadets Landsting har været? Naar man vil eftersee Afstemningerne i Rigsraadet, saa vil man finde, hvorledes Rigsraadet og ogsaa dets Landsting er steget ned fra store Fordringer til meget lavere. Det Forslag, som først var vedtaget i Rigsraadets Landsting indeholder jo langt større Afvigelser fra Sunigrundloven end det, vi have for her, men alligevel sænkede Landstinget sine Fordringer. Er det nu ikke muligt, at Rigsraadets Landsting skulde kunne bøde sig for Folkemeningen, er det ikke muligt, at Rigsraadets Landsting skulde kunne erkjende, at, naar omtrent Fleertallet af den danske Befolkning ved Valgene havde udtalt sig mod dette Forslag, at det var patriotisk ogsaa at eftergive den Fordring, det nu har stillet? Naar man tvivler derom, saa tvivler man om Patriotisme hos Rigsraadets Landsting; det vil jeg ikke gjøre, det vil jeg overlade til de Herre, som larne saa høit og paakalde Rigsraadets Landsting som den Magt, der tvinger os til at vedtage et Forslag, som vi maae erkjende for at være slet. Jeg troer saaledes, at Rigsraadets Tilværelse slet ikke indeholder nogen nødvendig Tvang til at vedtage dette Forslag. Vore Vælgere have sendt os herhen for at udtale, hvad der er deres Villie, og ikke for at gjen tage, hvad Rigsraadets Landsting formodes

at vilde; idetmindste vil jeg ikke bøde mig for noget Andet end det, som jeg anseer for min Overbevisning, saaledes som jeg har udtalt den for mine Vælgere. Man siger, at, naar nu dette Grundlovsforslag vedtages, saa faae vi Fred og Ro i Landet; denne Spaadom er maaskee rigtig, men den kan ogsaa være urigtig. Jeg erkjender fuldstændigt, at, naar dette Grundlovsforslag vedtages med Majoritet i Rigsdagen, saa er dermed Sagen juridisk afgjort; men jeg spørger dernæst: Er det statsmandsklogt at tvinge en Grundlovsforandring gennem med nogle faa overtallige Stemmer, og hvad er en Majoritet af en 5 à 6 Stemmer i en saadan Sag? Skal det betegnes for Efterlægten som det danske Folks Villie, at en Grundlov gaaer igjennem her med 55 Stemmer mod 45, saa troer jeg, at Efterverdenen vil være saa fornuftig at tage paa vore Grunde og veie, om det betød Noget, at der var 5 eller 10 Stemmer mere i Thinget for den ene Mening end for den anden. Jeg troer og vil her udtale det igjen, at det ærede Ministerium, hvis det vil et konservativt Førstekammer, tager høilig feil i den Veie, hvorpaa det er skredet ind. Virkningen af det foreliggende Forslags Vedtagelse vil efter min Mening blive et doctrinært Førstekammer, og at, ligesom November-Grundloven krævede som sit første Offer det Ministerium, der slabte den, saaledes vil maaskee Ministeriet Frijs blive et af de første Offre for dette Grundlovsforslag. Dette er min Mening om Tingen; den kan være feil, men jeg troer, at jeg har ligesaa megen Ret til at profetere som saa mange Andre her i denne Sal. Der er et Land, beslægtet med os i Henseende til Love og i Henseende til Sæder og Skikke og eens med os i Henseende til Sprog; jeg mener naturligvis Norge. Der har man seet, at Bondestanden har været det konservative Element. Jeg troer nu, at, hvormeget man end taler og larmer om Folketvillinger, saa er den egentlige Konservatisme ogsaa her at søge hos Bondepartiet; og jeg troer af den Grund, at det høitæredede Ministerium tager grundigt feil ved, naar der spørges om Konservatismens Indflydelse paa Statsstyrelsen og paa Bevillingerne, da at kaste Bondestanden tilside og bringe den ned til det